

protagonistes

Els escolans i el blat

La prestigiosa Escolania de Montserrat va actuar per primera vegada a Castelló

ASSUMPTA MARTÍNEZ

El passat divendres, dia 17 de juny, la catedral de Castelló d'Empúries va acollir la darrera actuació d'aquest curs de l'Escolania de Montserrat. "Per als més grans, aquest ha estat el seu últim concert com a escolans i, per tant, per a ells ha estat una actuació molt emotiva", comenta P. Josep M. Falcó, coordinador de l'Escolania de Montserrat: Els escolans van arribar a Castelló d'Empúries, on actuaven per primera vegada en la seva història, cap a les sis de la tarda. On van ser convidats a realitzar una visita guiada a l'Ecomuseu-Farina poc abans del concert.

Acumalment el cor de l'Escolania està integrat per trenta-cinc nens, d'edats compreses entre els deu i els catorze anys. "Els alumnes solen ser de les rodalies de Montserrat, tot i que també n'hi ha algun de més lluny —assegura Falcó—, per exemple, un d'ells és de Torroella de Montgrí". Pel que fa al repertori ofert per l'Escolania a la catedral de Castelló d'Empúries, paga la pena destacar una peça acompanyada amb l'orgue: "El repertori va ser variat i, naturalment, no podíem desapropiar el magnífic orgue que posseeix aquesta catedral, així que vam incorporar una peça amb orgue, interpretada per un dels escolans, Alvaro Carnicero, que va tocar una obra del pare Narcís Casanovas, antic monjo de Montserrat", comenta Falcó.

Aquest concert va ser molt emotiu per als més grans, ja que era l'últim que feien com a escolans

Per a la selecció dels escolans es té en compte la seva veu, "però també ens fixem en el seu rendiment escolar i en les seves capacitats artístiques. D'altra banda, a partir del curs vinent s'incorporaran algunes novetats, d'entre les quals, la més destacable és que els nens no estaran obligats a estar interns, sinó que els que ho desitgin podran anar a dormir a casa seva. Això, és clar, només ho podran aprofitar els que són d'allà a la vara, perquè, per exemple, aquest nen que és de Torroella de Montgrí difícilment podrà anar i venir cada dia!", diu Falcó. Una altra de les novetats del proper curs és que els alumnes començaran a quart de primària, fins ara ho feien a cinquè.

La de Montserrat és una escola integrada. "La qual cosa vol dir que integrem els dos tipus d'ensenyament: el general obligatori i els estudis de música, als quals afegim coses, ja que, per exemple, de cant coral fem moltíssimes més hores de les estipulades. Tots els alumnes estudien dos instruments i els que fan orgue, com és el cas d'Alvaro Carnicero, en fan tres". Els escolans es lleven a les set del matí. Des de les vuit i fins a la una del migdia reben les classes de l'ensenyament general obligatori i, a

Els nens integrants de l'Escolania de Montserrat en la seva visita a l'Ecomuseu-Farina de Castelló d'Empúries (Foto: AM)

tarda, des de les tres fins a les set, es dediquen a l'ensenyament musical. "Això, però, l'any que ve canviarà una mica, ja que per facilitar les coses als que no es quedin interns concentrarem les classes, les quals s'acabaran cap a quarts de sis de la tarda", puntualitza Falcó.

Pel que fa a la incorporació de nenes a l'Escolania, "tot i que no descartem que es puguin incorporar algun dia, de moment no ens sembla viable, malgrat que ens facilitaria les coses, ja que a Catalunya hi ha més nenes que nens interessades per la música —afirma Falcó—, però el timbre de veu de l'Escolania és just el dels nens poc abans que els canviï la veu, es tracta d'un timbre difícil de combinar".

ELSCONCERTS DE L'ESCOLANIA

"Ara fa una setmana l'Escolania va actuar a Sant Joan de Vilatorrada, on va interpretar el mateix concert que es va poder escoltar a Castelló, però a banda de les actuacions en pobles més o menys petits, també en realitzem d'altres", comenta Falcó. Els concerts més importants duts a terme al llarg d'aquest curs per l'Escolania de Montserrat van ser els realitzats a Madrid i Barcelona, dirigits per Jordi Savall i acompanyats per l'Orquestra de les Nacions. També paga la pena destacar la seva participació al Liceu, a l'abril, en una òpera de Britten: "En aquesta obra l'Escolania tenia un paper molt important, ja que sortien quaranta minuts en escena. L'òpera era *Sorri d'una nit d'estiu*, basada en l'obra homònima de Shakespeare".

Trenta-cinc veus blanques integren el cor de l'Escolania de Montserrat

La famosa Escolania de Montserrat és un cor de veus blanques, actualment integrat per trenta-cinc nens, de deu a catorze anys que, procedents d'arreu dels Països Catalans, realitzen a l'abadia de Montserrat el darrer cicle de l'educació primària i el primer de secundària, alhora que s'especialitzen en dos instruments: el piano i un segon instrument per escollir. Els escolans complementen la seva formació amb l'estudi del llenguatge musical, el conjunt instrumental i, és clar, l'especialitat de l'Escolania, el cant coral. La majoria d'escolans, quan deixen Montserrat, continuen els estudis de música. I, especialment, en les darreres dècades, alguns d'ells han destacat professionalment com a cantants, instrumentistes o directors.

La finalitat de l'Escolania és encara, com en segles passats, participar diàriament en la pregària del santuari, el qual rep la visita de pelegrins vinguts d'arreu del món. L'Escolania també té l'objectiu de difondre la música sacra, així com la música coral, tant d'autors propis, és a dir, de l'Escolania de Montserratina, com de compositors internacionals.

Quan el repertori ho requereix, el cor de l'Escolania es complementa amb la participació de la capella de música de Montserrat, formada per alguns antics escolans, i per la capella de monjos del monestir. La "Salve", que els escolans canten al migdia, s'ha convertit en les darreres dècades en l'acte diari més concorregut del Santuari. Des de finals dels anys 60 l'Escolania ha sortit en algunes ocasions per oferir concerts per pobles de Catalunya i arreu del món.

Fidel al seu caràcter d'escola cristiana, a l'Escolania es fa una estona de pregària al matí i al vespre, per començar i acabar el dia. I per obrir-se a altres realitats socials, es realitzen algunes visites a projectes de solidaritat en barris marginals de Barcelona o altres ciutats. Els escolans també fan sovint excursions per la muntanya de Montserrat i alguns dies de convivències als Pirineus. Alguns dels dies de més calor van a la piscina i un dia, a l'hivern, van a esquiar. Per completar la seva formació intel·lectual i cultural, durant el curs realitzen algunes visites a museus i assisteixen a concerts i audicions.